

Tartu Linnavolikogu

Teie 15.09.2022

Meie 12.10.2022 nr 1-5/18017

Arupärimine Ukrainast pärit laste õppekorraldusest Tartu linna koolides

1. Kas Tartu Linnavalitsus on arutanud õppekorralduse planeerimist koolides seoses tekkinud olukorraga?

Alates sõjapõgenike saabumisest Eestisse on Tartu Linnavalitsuse haridusosakond koostöös koolijuhtidega arutanud õppekorralduse korraldamist parimal viisil lähtudes Haridus- ja Teaduministeeriumi soovitudest ning meie koolivõrgu võimalustest. Iga kool lähtuvalt oma võimalustest ning õppekorraldusest/praktikast korraldab sõjapõgenikest õppijate õpet. Kui lapsevanemad on rahulolematud, siis on oluline, et pered ka sellest koolile teada annaks, et kool vastavalt võimalustele saaks olukorda parendada. Kõikidel koolidel on võimalus taotleda haridusosakonnalt vajaduspõhiselt lisavahendeid UA õpilaste õpetamisega seotud kulude katteks.

2. Kuidas on saanud tekkida olukord, et klasside komplekteerimisel on eesti õppekeelega klassis üle 50% neid lapsi, kes on tulnud Ukrainast ja ei valda eesti keelt.

Kuna Ukraina lapsed tulevad koolidesse erinevatel aegadel ja eri vanustega, siis on keeruline hoida neile vabu õppekohti kõikides klassides. Vaba õppekoha olemasolul kinnitatakse õpilane nimekirja, aga õppekorralduslikult toimub õppetöö mitmes rühmas. Haridusosakonnale teadaolevalt on Tartu linnas üks klass, kus peaaegu pooled õpilastest on Ukrainast saabunud sõjapõgenikud. Õppekorralduslikult toimuvad põhiained selles klassis siiski eraldi rühmades, UA õpilased on klassiga koos ainult oskusainetes.

3. Kas on planeeritud vahendite eraldamine õpetajatele keelekümblusmetoodika koolituste korraldamiseks?

Õpetajad saavad osaleda Hariduse- ja Noorteameti (HARNO) nii üleriigilistel kui ka piirkondlikel koolitustel. Koolitused pakuvad täiendõppe võimalusi kokku kaheksal õppekaval. Kuuel õppekaval korraldatakse mitmekeelse õppe büroo eestvedamisel üleriigilisi koolitusi peamiselt Tallinnas ning kahel õppekaval nii Jõhvis, Narvas, Pärnus, Tallinnas ja Tartus. HARNO koolitustel on õpetajatele osalemine tasuta, osaleja kool katab ainult transpordikulud. Koolitustingimustega saab tutvuda täienduskoolituste infosüsteemis [Juhan](#).

Lisainfo: <https://harno.ee/keelekumbluskoolitused#uleriigilised-koolitused>

Lisaks toimuvad kogemustejagamised erinevates formaatides (koolijuhtide õpiringid, õppejuhtide õpiringid, aineühenduste kogunemistele, Haridusfestival töötoad).

4. Kas Tartu LV planeerib arutada võimalust eraldada ukrainast lastele eraldi klassiruum, kus nad saaksid õppida eesti keelt?

Tartu Linnavalitsus lähtub linna hariduse korraldamisel kaasava hariduse põhimõttest ja ei ole võtnud eesmärgiks UA sõjapõgenike eraldamist eraldi klassiruumidesse. Hoopis suuremat väärtust näeme siinjuures ikkagi koosõppimises. See ei tähenda loomulikult seda, et kogu õppetöö peabki toimuma koos õppides. Lähtuda tuleb korraldusest, mis on õppetöö läbiviimiseks parim. Teatud tunnid sh keeleõppeks on tõepoolest vaja läbi viia väiksemates õpperühmades.

Alates sõjapõgenike saabumise hetkest on koolijuhid koostöös Tartu Linnavalitsuse haridusosakonnaga ja Haridus- ja Teaduministeeriumiga (infotunnid, seminarid, koosolekud) jaganud parimaid praktikaid, sh kuidas korraldada UA sõjapõgenikele eesti keele õpet. Täna seisuga on kõikidel Tartu linna koolidel olemas eraldi ajad ja ruumid keeleõppe korraldamiseks. Samuti toimuvad osades klassides eraldi gruppides ka muud ained, sh matemaatika, loodusõpetus jt.

5. Miks Tartu LV ei toeta ega loo tingimusi ukraina lastele Ukraina haridussüsteemis õpingute jätkamiseks veebi teel või muul viisil, mis soodustab nende naasmist kodumaale?

Jääb arusaamatuks, milliseid tingimusi arupärija täpsemalt silmas peab. Riikliku hariduspoliitika ja ministeeriumi juhiste kohaselt on sõjapõgenike hariduse korraldamisel prioriteediks ikkagi nende integreerimine Eesti haridussüsteemi, mis on ka Tartus algusest peale sihiks võetud.

Sõjapõgenikest õppijaid võetakse kooliellu vastu ja õpet korraldatakse sarnaselt teistest riikidest tulnud uussisserändajatega, arvestades kaasava hariduse põhimõtteid. Ukrainakeelse õppe võimaluste integreerimiseks on võimalik kasutada veebikeskkondades kättesaadavaid õppematerjale (nt e-koolikotis <https://e-koolikott.ee/et/oppematerjal/31980-Ukrainakeelne-ope>). Neid võib kasutada ülesannetena tundides või kinnistava materjalina iseseisvaks lahendamiseks. Ukraina distantsõppe keskkonnas (nt <https://lms.eschool.net.ua/>) omandatud üksiku aine arvestamine on võimalik vaid kokkuleppel siinse õpetajaga. Distantsõppekeskkonnas õppimise kavandamisel tuleb lähtuda järgmisest: õppijale on tagatud (a) sotsiaalne õppekeskkond ja õpetaja juhendamine, (b) saavutatavad õpitulemused sobituvad eesti riiklike õppekavadega ja (c) õppija individuaalsete vajadustega on arvestatud. Siinkohas on oluline, et Haridus- ja Teadusministeerium jätkaks ministeeriumide tasemel koostööd Ukraina riigiga ja looks õigusliku raamistiku ning metoodika õpitulemuste arvestamiseks mõlema riigi õppekavade vahel.

Eelnevast tulenevalt on võimalused Ukraina haridussüsteemis õpingute jätkamise võimalused olemas ning nende võimaluste kasutamine sõltub eelkõige pere ja lapse soovidest. Siinkohal ei saa ära unustada ka nädalakoormust, mis on seatud riikliku õppekava läbimisega. Põhikooli- ja Gümnaasiumi seadus sätestab põhikooli õpilase suurima lubatud nädala õppekoormuse ning arvestades seda, et sinna kuulub ka suurem mahus eesti keele õpe, siis Ukraina haridussüsteemis jätkamine võib tekitada suure pinget nii lapsele kui perele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lemmit Kaplinski
abilinnapea